

ΣΧΟΛΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.

ΔΕΝ ἐκαταφρονοῦσα τὰ συνειδησιμὰ εἰς τὰ σχολεῖα παιδεύματα καὶ γυμνάσματα. Ἦξευρα ὅτι αἱ μὲν παραδιδόμεναι ἐκεῖ γλώσσαι εἶναι ἀναγκαῖαι πρὸς κατάληψιν τῶν παλαιῶν βιβλίων· ἡ δὲ χάρις τῶν μύθων ἐξυπᾶ τὸ πνεῦμα· τὰ δὲ ἀξιωμακόμενα τῶν ἱστοριῶν ἔργα τὸ ἀνυψόνει, καὶ, ἀναγινωσκόμενα μὲ σκέψιν, συμβάλλουν εἰς καταρτισμὸν τῆς κρίσεως· ἡ δὲ ἀνάγνωσις παντὸς καλοῦ βιβλίου εἶναι ὡς συνομιλία μὲ τοὺς χαριεστέρους ἀνθρώπους τῶν παρελθόντων αἰῶνων, τοὺς ἔ συγγράψαντας αὐτά, — συνομιλία μάλιστα μελετημένη ἔ ἐντεχνος, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς φανερόντι μόνον τοὺς καλητέρους στοχασμοὺς τῶν· ἡ δὲ ῥητορεία ἔχει δυνάμιν καὶ κάλλος ἀνυπέβλητον· ἡ δὲ ποίησις, χάριτας καὶ γλυκύτητας θεσπεσίας· ἡ δὲ μαθηματικὴ, λεπτοτάτας ἐφευρέσεις, εἰς ἄκρον ἐπιτηδεῖας καὶ τοὺς περιέργους νὰ εὐχαριστήσωσι, ἔ τὰς τέχνας νὰ εὐκολύνωσι, καὶ τὸν κόπον τῶν ἀνθρώπων νὰ ὀλιγοστεύσωσι· τὰ δὲ περὶ ἡθῶν συγγράμματα περιέχουν πολλὰς διδασκαλίας, καὶ προτροπὰς εἰς ἀρετὴν ὠφελιμωτάτας· ἡ δὲ φιλοσοφία κατασταίνει ἱκανοὺς τοὺς ζηλωτὰς αὐτῆς νὰ ὀμιλῶσι πιθανῶς περὶ πάντων, ἔ νὰ θαυμάζωνται καὶ ἀπὸ τοὺς ἀμαρτησάτους· ἡ δὲ νομικὴ, ἡ ἰατρικὴ, καὶ αἱ ἄλλαι ἐπιστήμαι φέρουν τιμὰς καὶ πλοῦτη εἰς τοὺς σπουδάζοντας περὶ αὐτάς· ἔ, τελευταῖον, ἡξευρα ὅτι καλὸν εἶναι νὰ τὰς ἐξετάσῃ τις ὅλας, ἕως καὶ τὰς πλέον μωρὰς καὶ ψευδεῖς, διὰ νὰ γνωρίσῃ σωστά τὴν ἀξίαν τῶν, καὶ νὰ φυλάττεται μὴ τὸν ἀπατήσωσι.

Ἐνόμιζα ὁμῶς, ὅτι ἀρκετὸν καιρὸν εἶχα ἐξοδεύσειν εἰς τὰς γλώσσας, καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἀκόμη τῶν παλαιῶν βιβλίων, ἔ εἰς τοὺς μύθους, καὶ εἰς τὰς ἱστορίας· διότι τὸ νὰ συνομιλῇ τις μὲ τοὺς ἀνθρώπους τῶν παρελθόντων αἰῶνων εἶναι σχεδὸν τὸ αὐτὸ ἔ νὰ περιηγήται. Καλὸν εἶναι νὰ γνωρίζωμεν ὅπως οὖν τὰ ἦθη τῶν διαφόρων λαῶν, διὰ νὰ κρίνωμεν ὑγιέστερα περὶ τῶν ἰδικῶν μας, καὶ νὰ μὴ νομίζωμεν, ὅτι πᾶν τὸ ἐναντίον εἰς τὰς συνηθείας ἡμῶν εἶναι ἄλογον καὶ γελοῖον, καθὼς κρίνουσιν ὡς ἐπιτοπλεῖστον ὅσοι δὲν εἶδαν τίποτε. Ἄλλ' ὅταν πολὺν καιρὸν ταξειδεύῃ τις, καταντᾷ πλέον ξένος εἰς τὸν τύπον του· καὶ ὅταν πολὺ περιεργάζεται τὰ τῶν ἄλλων αἰῶνων, μένει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς μεγάλῃν ἄγνοιαν τῶν πρακτικῶν εἰς μεγάλῃν πρὸς τοῦτοίς, οἱ μῦθοι μᾶς κάμνουν νὰ φανταζόμεθα πολλὰ ἀδύνατα ὡς δυνατότα, καὶ αὐτὰ ἀκόμη αἱ πισιτόταται ἰσορῖαι, ἀν δὲν ἀλλάσωσιν, ἡ μεγαλύνωσι τὰ πράγματα, διὰ νὰ τὰ κάμνωσιν ἀξιώτερα ἀναγνώσεως, τοῦλάχιστον παραλείπου

πάντοτε σχεδὸν τὰς ταπεινοτέρας ἔ ἀδοξότερας περιστάσεις. Διὰ τοῦτο τὰ λοιπὰ δὲν φαίνονται ὅποια πρέπει νὰ ἦναι, καὶ οἱ ῥυθμιζόντες τὴν διαγωγὴν αὐτῶν κατὰ τὰ ἱστορικὰ παραδείγματα κινδυνεύουν νὰ πίπτωσιν εἰς τὰς παραφροσύνας τῶν μυθιστορικῶν μας ἡρώων, καὶ νὰ συλλαμβάνωσι σκοποὺς ἀνωτέρως ἀπὸ τὰς δυνάμεις τῶν.—ΚΑΡΤΕΣΙΟΣ, μετὰφ. Ν. ΠΙΚΚΟΛΟΥ.

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΠΙΡΡΟΗ.—Εἰς τὴν φροντίδα τῆς μητρὸς παραδίδεται ὁ ἀθάνατος θησαυρὸς τοῦ νηπιακοῦ πνεύματος. Εἰς αὐτῆς τὴν ἐπιμέλειαν ἀφίεται τὸ πρῶτον μέρος τῆς παιδείας, ἣτις ἀπὸ ὄν ἴσως τὸ πλέον ἀσθενὲς καὶ ἀβοήθητον εἰς τὸν κόσμον ἔχει νὰ μορφώσῃ τὸν ἄφοβον ἡγεμόνα τῆς ἐμψυχωμένης κτίσεως, καὶ τὸν εὐσεβῆ προσκυνητὴν τοῦ μεγάλου του Δημιουργοῦ. Αὐτῆς τὰ μειδιάματα προσκαλοῦν εἰς ἐνέργειαν τὰς πρώτας διαθέσεις τῶν καρδιῶν μας. Αὐτὴ περιθάλλει ἔ ἀναπτύσσει τὰς νεωτάτας βλαστὰς τῶν πνευμάτων μας. Αὐτὴ ἐκπνέει ἐπάνωθεν ἡμῶν τὴν βαθυτάτην εὐσεβίαν τῆς ψυχῆς τῆς. Αὐτὴ ὑψώνει τὰς μικρὰς χεῖρας, ἔ διδάσκει τὰς μικρὰς ἡμῶν γλώσσας νὰ ψελλίζωσι δεήσεις πρὸς τὸν Θεόν. Ἐπαγορεύει ὡς φύλαξ ἄγγελος, καὶ μᾶς ὑπερασπίζεται καθ' ὅλους τοὺς ἀβοηθήτους χρόνους, ὅτε ἀγνοοῦμεν τὰς ὑπὲρ ἡμῶν φροντίδας καὶ ἀνησυχίας τῆς. Μᾶς ἀκολουθεῖ εἰς τὸν κόσμον τῶν ἀνδρῶν, ἔ ζῆ τὴν ζωὴν ἡμῶν, χαιρομένη τὰς χαρὰς, καὶ λυπομένη τὰς λύπας μας, ὅποταν οὔτε χαρὰς οὔτε λύπας ἄλλας γνωρίζῃ. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ δικαστήριον ἐπὶ γῆς, ὅπου τὰ ἀμαρτήματα καὶ αἱ μοῖραι ἀπειθοῦς τέκνον ἐμποροῦν νὰ ἐλπίσωσι συγκατάβασιν καὶ συγχώρησιν, τὸ δικαστήριον αὐτὸ εἶναι ἡ καρδιά τῆς φιλοστόργου καὶ ἀφωσιωμένης μητρὸς.

ΣΥΝΕΙΘΙΖΕΤΕ τὰ τέκνα σας, — παραγγέλλει ὁ μέγας Ἄγγελος Ἰωνσῶν, — νὰ λέγωσι πάντοτε τὴν ἀλήθειαν ἀκριβέστατα, ἕως ἔ εἰς τὰ παραμικρά. Ἄν ἐτυχεῖ τι εἰς ἓν παράθυρον, καὶ, διηγοῦμενα αὐτὸ, εἴπωσιν ὅτι ἐτυχεν εἰς ἄλλο, μὴ παρατρέξῃς τὸ σφάλμα, ἀλλ' εὐθύς ἐμποδίσῃ τα· δὲν ἐξείργεις ποῦ θέλει τελειώσῃν ἡ μικροτάτη ἐκ τῆς ἀληθείας παραδρομῆσις.

ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ τὰ μεγάλα ἔργα ὄχι διὰ ἰσχύος, ἀλλὰ διὰ προσκαρτερήσεως.

Τῶν καρδιῶν μας τὰς πληγὰς ὁ χρόνος βαλσαμώνει.
 Ἦ τοῦ χρόνου τὰ πτερὰ πετοῦν οἱ ψυχικοὶ μας πόνοι.
 Ὁ ἀνθρώπος γλυκογελοῦς, ἐρηγεί, καὶ πάλιν χαιρῆσι,
 Ἀλκίνα αἰσθήματα ἔς τὰ στήθη του δὲν φέρει.—Π. Σούτσος.